

вила професійної діяльності юристів, що будуть обов'язковими для виконання всіма членами юридичної спільноти; 6) основними кваліфікаційними критеріями включення чи не включення певного суб'єкта у систему суб'єктів надання професійної правничої допомоги мають бути наступні: встановлена законодавством організаційно-правова форма (адвокатське об'єднання, адвокат включений у Реєстр, громадська організація тощо); мета діяльності – надання правничої допомоги; публічність (інформація є у вільному доступі та може бути перевірена (сайт, офіційні реєстри, довідники тощо)).

### **Література:**

1. Ботнев В. К. Квалифицированная юридическая помощь как конституционно-правовая гарантия защиты прав и свобод человека и гражданина: автореф. на соискание научной степени доктора юридических наук. Москва, 2013. URL: <https://www.dissercat.com/content/kvalifitsirovannaya-yuridicheskaya-pomoshch-kak-konstitutsionno-pravovaya-garantiya-zashchit>

## **АНАЛІЗ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЯКОСТІ НАДАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ПРАВНИЧОЇ ДОПОМОГИ В УКРАЇНІ**

*Дерев'яно Н. З.*

*доктор філософії в галузі права, член-кореспондент*

*Міжнародної кадрової академії, старший викладач*

*кафедри суспільно-правових дисциплін*

*Міжнародного економіко-гуманітарного університету*

*імені академіка Степана Дем'янука*

*м. Рівне, Україна*

Конституційне право кожного на отримання професійної правничої допомоги вимагає певного рівня її організованості – наявності системи формальних, офіційних соціальних інститутів правової допомоги (соціальної інфраструктури правової допомоги, нормативно-правової бази), більш-менш деталізованих, в залежності від виду юридичної допомоги, правового регулювання відносин, що виникають у сфері її надання [3].

Безоплатна правова допомога може надаватися у грошовій формі або у натурі, шляхом надання адвоката для захисту у кримінальних справах

або через центри юридичних консультацій, веб-сайти або телефонні служби. Поки що немає прикладів щодо створення системи використання державно-приватних партнерських відносин, такі як передача певних завдань з правової допомоги сторонам приватні організації, або, наприклад, фінансування за допомогою так званих облігацій соціального захисту [5].

Ключовим аспектом під час реалізації Закону України «Про безоплатну правову допомогу» є забезпечення якості вказаної допомоги. Відповідно до п. 7 ч. 1 ст. 28 вказаного закону на Міністерство юстиції України покладено повноваження щодо затвердження стандартів якості надання безоплатної правової допомоги. На виконання норм закону Міністерство юстиції України затвердило наказ від 25.02.2014 р. № 386/5 «Про затвердження стандартів якості надання безоплатної вторинної правової допомоги у кримінальному процесі» [4]. У вказаному наказі міністерства зазначається, що стандарти якості надання безоплатної вторинної правової допомоги у кримінальному процесі (далі – Стандарти) – це комплекс основних характеристик моделі гарантованого державою захисту, передбачених міжнародними правовими актами, законодавством України, у межах яких та з урахуванням узгодженої правової позиції сторони захисту захисник є незалежним в обранні стратегії і тактики захисту у кримінальному провадженні для здійснення активного та розумного захисту прав, свобод та законних інтересів клієнта всіма не забороненими законом засобами [2; 4].

Звісно, що стандарти безоплатної вторинної правової допомоги – це формалізовані умови, які розроблені задля того, щоб проголосити виконавчою владою держави власні очікування щодо досконалості цієї послуги; спрямувати на їх реалізацію практику суб'єктів надання безоплатної правової допомоги, оцінювати якість їхньої роботи та звітувати перед суспільством, якому служить система безоплатної правової допомоги. Стандарти є певними орієнтирами, доволі сталими й такими, що їх ніколи не вдається досягти повною мірою, оскільки процес забезпечення якості роботи суб'єктів надання безоплатної правової допомоги вимагає постійних зусиль і вдосконалення, яке, як відомо, не має меж. Оцінювання якості надання адвокатами БВПД здійснюють відповідно до цих стандартів комісії, утворені для цієї мети радами адвокатів регіонів, за поданням відповідних центрів у встановленому порядку. Безперечно, що діяльність у цьому напрямі має ґрунтуватися на коректній методології, пов'язаній зі стандартами та критеріями якості діяльності адвокатів, а також зі стандартами збирання й аналізу даних, яка має бути частиною плану виконання зобов'язань держави з надання громадянам правової допомоги [1; 2].

Здійснивши аналіз адміністративно-правового регулювання якості надання професійної правничої допомоги в Україні ми прийшли до наступних висновків;

– існує два підходи щодо якості надання професійної правничої допомоги. Перший підхід – вузький, розглядається через якість правової допомоги, яка фактично надається особам, які мають право на безоплатну правову допомогу та широкий, який розглядається через доступ до правосуддя. Обидва підходи є цінними та перспективними та доповнюють один одного. Якісна правова допомога є засобом отримання ефективного доступу до правосуддя, незалежно від того, надається вона безкоштовно чи ні;

– якість надання професійної правничої допомоги необхідно характеризувати через кваліфікаційні стандарти, що висуваються до юриста чи адвоката взагалі та при здійсненні ними правової допомоги – зокрема;

– найбільш стандартизована, а отже врегульована вторинна правова допомога – захист та представництво в суді, де суб'єктами адміністративно-правового регулювання якості надання професійної правничої допомоги є: комісії регіональних рад адвокатів, центри надання безоплатної вторинної правової допомоги та Координаційний центр;

– використовуючи ресурси громадянського суспільства можна створити дієві інструменти адміністративно-правового регулювання якості надання професійної правничої допомоги;

– адміністративно-правове регулювання якості вищої юридичної освіти, як складового елементу якості професійної правничої допомоги в Україні здійснюється за допомогою незалежного моніторингу якості юридичної освіти, стандартизації діяльності юридичних клінік, залучення роботодавців до освітнього процесу;

– основними кваліфікаційними критеріями включення чи не включення певного суб'єкта у систему суб'єктів надання професійної правничої допомоги мають бути наступні: вони діють в установленій законодавством організаційно-правовій формі (адвокатське об'єднання, адвокат включений у Реєстр, громадська організація тощо); основним видом діяльності визначено – надання правової допомоги; інформація про них є у вільному доступі та може бути перевірена (сайт, офіційні реєстри, довідники тощо).

Отже, якісна правнича допомога передбачає професіоналізм – наявність у особи, яка надає допомогу, спеціальної освіти, спеціальних знань, навичок, досвіду роботи, підпорядкованість його діяльності професійним правилам тощо. Адміністративно-правове регулювання якості надання безоплатної вторинної правової допомоги є позитивним зобов'язанням держави через створену нею систему надання безоплатної правничої допомоги гарантувати уразливій категорії громадян якісне та своєчасне вирішення проблем пов'язаних із представництвом та захистом їх інтересів в кримінальному, цивільному та адміністративному судочинстві, а прийнятті нормативно-правові акти у сфері

забезпечення стандартів якості надання такої допомоги потребує реформування у зв'язку із прийняттям змін до Цивільно-процесуального кодексу України та Кодексу України про адміністративне судочинство.

### **Література:**

1. Козьяков І., Говоруха О. Актуальні питання реалізації принципів надання безоплатної правової допомоги. *Науковий часопис Національної академії прокуратури України*, 2018 № 1. С. 107-116. URL: [http://www.chasopysnapu.gp.gov.ua/ua/pdf/1-2018/koziakov\\_govoruha.pdf](http://www.chasopysnapu.gp.gov.ua/ua/pdf/1-2018/koziakov_govoruha.pdf)
2. Мудренко О.В. Проблема правового регулювання у наданні безоплатної правової допомоги. *Безоплатна правова допомога в Україні: шляхи подальшого розвитку та модернізації*: матеріали Всеукр. студ. наук.-практ. конф. (м. Дніпро, 5 жовт. 2018 р.). Дніпро : ДДУВС, 2018. С. 110-114
3. Панченко, Владислав Юрьевич Юридическая помощь личности: Общетеоретический аспект: автореферат кандидата юридических наук 12.00.01, 2004. URL: <https://www.dissercat.com/content/yuridicheskaya-pomoshch-lichnosti-obshcheteoreticheskii-aspekt>
4. Про затвердження стандартів якості надання безоплатної вторинної правової допомоги у кримінальному процесі». Наказ Міністерства юстиції України від 25.02.2014 р. № 386/5 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0337-14#Text>
5. Barendrecht, Maurits, Laura Kistemaker, Henk Jan Scholten, Ruby Schrader, Marzena Wrzesinska. *Legal Aid in Europe: Nine Different Ways to Guarantee Access to Justice?* Ministerie van Veiligheid en Justitie, 2014. URL: <https://www.hiil.org/wp-content/uploads/2018/09/Legal-Aid-in-Europe-Full-Report.pdf>

## **ЗМІСТ ТА ХАРАКТЕРИЗУЮЧІ ОЗНАКИ ЮРИСДИКЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ АДМІНІСТРАТИВНИХ СУДІВ**

*Махаринець Д. Є.*

*суддя Рівненського окружного адміністративного суду*

*м. Рівне, Україна*

Рухаючись шляхом євроінтеграції, Україна здійснює державотворення та розбудову громадянського суспільства на основі концепції людиноцентризму, запроваджуючи сучасні підходи в питаннях